

Wbtv voor opdrachtgevers

Vooraf

Op 1 januari 2009 is de Wet Beëdigde tolken en vertalers (Wbtv) in werking getreden. Deze wet vervangt de Wet beëdigde vertalers uit 1878 en versterkt de kwaliteit van tolken en vertalers in straf- en vreemdelingenzaken. In deze folder staat informatie over de Wbtv en het Register beëdigde tolken en vertalers (Rbtv).

De Raad voor Rechtsbijstand is door de minister van Justitie aangewezen om een aantal wettelijke taken uit te voeren die voortvloeien uit de Wbtv. Deze activiteiten zijn binnen de Raad ondergebracht in het Bureau btw.

De belangrijkste taak is het beheer van het Rbtv. Hierin worden tolken en vertalers opgenomen die aan de wettelijke kwaliteitscriteria voldoen.

Opdrachtgevers uit het Justitiedomein (IND, gerechten, Marechaussee, politie, etc.) zijn verplicht om, voor zover beschikbaar, tolken en vertalers uit het Rbtv in te zetten.

Doordat het grootste deel van de gegevens uit het Rbtv openbaar is, kunnen ook andere opdrachtgevers deze tolken en vertalers benaderen. Daarnaast biedt dit openbare deel van het Rbtv verschillende belanghebbenden zoals advocaten de mogelijkheid te controleren of een tolk of vertaler daadwerkelijk in het register staat ingeschreven.

Met de inwerkingtreding van de Wbtv en de inrichting van het Rbtv, zijn de Wet beëdigde vertalers van 1878 en het Kwaliteitsregister tolken en vertalers (Ktv) komen te vervallen.

Register

In het Rbtv worden tolken en vertalers opgenomen die aan de wettelijke kwaliteitseisen voldoen. Zij hebben (in de regel via een hbo-diploma van een tolk- of vertaalopleiding of een door Bureau Btv erkende toets) aangetoond te beschikken over taal- en cultuurkennis, tolk- of vertaalvaardigheid en –attitude. Bovendien hebben zij een recente Verklaring omtrent gedrag overlegd.

Bij bepaalde werkzaamheden, bijvoorbeeld in strafrechtelijke onderzoeken, kunnen tolken en vertalers in aanraking komen met gevoelige informatie. De opdrachtgever kan dan vragen een nieuwe Vog aan te leveren en/of besluiten de tolk of vertaler aan een uitvoeriger screening te onderwerpen. In sommige gevallen is hiervoor toestemming van de tolk of vertaler nodig. De kosten van de nieuwe Vog komen in zulke gevallen voor rekening van de opdrachtgever.

Inschrijving geschiedt per vaardigheid (tolken of vertalen) en per taalcombinatie. De tolken en vertalers hebben een eed of gelofte afgelegd waarmee ze zich ertoe verplichten nauwgezet en onpartijdig te zijn, zich te gedragen zoals het een goed tolk of vertaler betaamt en geheimhouding te betrachten ten aanzien van vertrouwelijke informatie.

Een deel van de beëdigde tolken en vertalers is in het register opgenomen op basis van een overgangsregeling. Zij hebben niet altijd een hbo-diploma behaald van een tolk- of vertaalopleiding of een erkende toets gedaan. Opdrachtgevers kunnen in het register nagaan op basis van welke kwalificaties de tolk of vertaler is ingeschreven.

Zoekresultaten

De zoekresultaten in het register worden in eerste instantie in willekeurige volgorde weergegeven. Bureau btw heeft daarvoor gekozen om te voorkomen dat altijd dezelfde tolken en vertalers voor opdrachten bovenaan de lijst staan en dus meer kansen op opdrachten krijgen .

Bij het zoeken naar een specifieke tolk of vertaler is het wel mogelijk om de resultaten op alfabetische volgorde te zetten.

Aanvullende bekwaamheden/specialisaties

Bureau btw kan in het Rbtv aanvullende bekwaamheden opnemen, zoals een specialisatie als juridisch vertaler of als gerechts- of taptolk. De Raad beheert een lijst van relevante specialisaties en stelt criteria vast voor registratie van deze aanvullende bekwaamheden.

Uitwijklijst

Tolken en vertalers die niet aan de wettelijke eisen kunnen voldoen omdat er voor de betreffende bron- of doeltaal geen toets beschikbaar is, kunnen door Bureau btw worden ingeschreven op de zogenoemde Uitwijklijst. Deze lijst biedt opdrachtgevers de mogelijkheid om een aanbieder te zoeken als het register geen zoekresultaat geeft.

Tolken en vertalers op de Uitwijklijst zijn niet beëdigd, deze groep moet dus alsnog per zitting beëdigd worden.

Bureau btw zal deze tolken en vertalers stimuleren om cursussen en opleidingen te volgen zodat ze uiteindelijk alsnog aan de eisen voor het Rbtv voldoen. De Uitwijklijst kan dus werken als een opstapje naar het register.

Openbaar register

De gegevens in het register en op de Uitwijklijst zijn in beginsel openbaar. Een tolk of vertaler kan echter om veiligheidsredenen verzoeken om een deel van de openbare

gegevens af te schermen. Het register bevat echter altijd voldoende informatie om vast te stellen of een tolk of vertaler is geregistreerd en beëdigd en voor welke taalcombinaties.

Afnameplicht

Opdrachtgevers van tolk- en vertaaldiensten uit het justitiedomein hebben een afnameplicht. Rechtbanken, politie, openbaar ministerie, Raad van State, IND en Koninklijke Marechaussee moeten in strafrechtelijke en vreemdelingenprocedures altijd tolken of vertalers uit het register inzetten, voor zover die beschikbaar zijn.

Is er geen geregistreerde tolk of vertaler beschikbaar, dan mogen deze opdrachtgevers op zoek gaan naar een andere tolk of vertaler, bijvoorbeeld in de Uitwijkljst. Ze moeten dan wel schriftelijk motiveren waarom ze zijn afgeweken van de afnameplicht zodat achteraf na te gaan is wat de reden hiervoor is geweest.

Niet-geregistreerde tolken en vertalers moeten in dergelijke gevallen wel een recente Vog overleggen. Bij voorkeur voorafgaand aan de opdracht, maar in spoedeisende gevallen mag dat ook achteraf. Tolken en vertalers van de Uitwijkljst hebben al een Vog ingeleverd bij het Bureau btw en voldoen dus automatisch aan deze verplichting.

Opdrachtgevers met een afnameplicht hebben, in tegenstelling tot gebruikers van het openbare register, wel toegang tot alle geregistreerde gegevens. Daartoe kunnen zij een inlogaccount aanvragen bij het Bureau btw.

Talen

Bij elke inschrijving in het register staat vermeld om welke bron- en doeltaal het gaat. De talen en dialecten zijn opgenomen op de justitie-taallijst die de Raad voor Rechtsbijstand in opdracht van het ministerie beheert. In het dagelijks gebruik bestaan vaak verschillende benamingen en schrijfwijzen voor een en dezelfde taal. Om misverstanden en problemen rond de afnameplicht te voorkomen, bevat de taallijst zowel een “voorkeursnaam” als eventuele alternatieve benamingen en de landen of gebieden waar deze taal wordt gesproken. In het Register btw houdt het Bureau btw altijd de voorkeursnaam aan.

Als een tolk of vertaler verzoekt om inschrijving voor een taal die niet op de lijst voorkomt, of een opdrachtgever een extra taal wil opnemen, kan de Raad onderzoeken of een aanvulling op de taallijst nodig is.

Tolken werken altijd in de bron- én de doeltaal en worden ook als zodanig ingeschreven. Bij vertalers hoeft dat niet het geval te zijn. Bureau btw bekijkt per taalrichting of ze aan de inschrijfcriteria voldoen en schrijft hen ook per taalrichting in.

Legitimatiepás btw

Na de beëdiging ontvangen alle geregistreerde tolken en vertalers een legitimatiebewijs waarmee ze kunnen bewijzen dat ze beëdigd tolk of vertaler zijn. De pas bevat onder meer een registratienummer waarmee de afnemer kan controleren of de tolk of vertaler ook voor de taalcombinatie van de betreffende opdracht is ingeschreven.

Op de pas staat ook een vervaldatum. Deze komt overeen met de datum waarop de inschrijving verloopt.

Duur inschrijving

De inschrijving in het Rbtv is vijf jaar geldig. Daarna kunnen de tolken of vertalers verzoeken om verlenging. Die wordt toegekend als zij een nieuwe Vog, een nieuwe pasfoto en een kopie van een geldig identiteitsbewijs overleggen. Ook dienen ze aan te tonen dat zij door middel van scholing hun vakkennis hebben bijgehouden en minimaal 10 professionele opdrachten hebben uitgevoerd. Actuele informatie over permanente educatie is op de site van Bureau btv te vinden. Hier staat onder andere een overzicht van cursussen waarmee scholingspunten te behalen zijn.

Beëdigde vertalingen

Alle vertalers in het register zijn beëdigd. Dit betekent dat, in tegenstelling tot de situatie van voor de inwerkingtreding van de Wbtv, ook alle ingeschreven vertalers beëdigde vertalingen mogen maken.

Oude beëdigingen van vóór de inwerkingtreding van de Wbtv verliezen op 1 januari 2009 in principe hun werking. Vertalers die nog onder de Wet beëdigde vertalers uit 1878 zijn beëdigd, moeten in het Register btv zijn ingeschreven om nog beëdigde vertalingen te mogen maken. Het is voor opdrachtgevers raadzaam om dit in het register te controleren.

Beëdigde tolken

Vóór de inwerkingtreding van de Wbtv konden alleen vertalers zich 'voor het leven' laten beëdiggen. Nu gebeurt dat ook met alle in het register ingeschreven tolken. Voor rechtbanken is het dus niet meer nodig om deze tolken voorafgaand aan elke zitting te beëdiggen.

Klachtenprocedure

In de Wbtv is een procedure opgenomen voor de uniforme afhandeling van klachten over beëdigde tolken en vertalers. De klachten worden behandeld door een speciaal daarvoor opgerichte onafhankelijke klachtencommissie. Deze stelt de klager in de gelegenheid zijn klacht toe te lichten en beklaagde om daarop te reageren. Daarna brengt zij advies uit aan Bureau btv. In het uiterste geval kan dat leiden tot een (tijdelijke) doorhaling van de inschrijving.

Een (tijdelijke) doorhaling uit het register en eventueel het opheffen van de doorhaling moet worden gepubliceerd op www.staatscourant.nl.

Bureau btv
Antwoordnummer 10794
5200WB 's-Hertogenbosch

Tel : (0900) 202 66 24 (€0,10 p/m)

E-mail : info@bureaubtv.nl

www : www.bureaubtv.nl